

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-904/17-E

Název	Dům dětí a mládeže Kamarád, Česká Třebová
Sídlo	Sadová 1385, 560 02 Česká Třebová
E-mail	ddm.kamarad@centrum.cz
IČ	72085363
Identifikátor	691002274
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Endyšová, DiS.
Zřizovatel	město Česká Třebová
Místo inspekční činnosti	Sadová 1385, 560 02 Česká Třebová
Termín inspekční činnosti	31. 10. – 2. 11. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Dále hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání a posouzení jeho souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Dům dětí a mládeže Kamarád Česká Třebová (dále DDM) je školské zařízení, které je zřízeno městem Česká Třebová. Poskytuje zájmové vzdělávání pro různé věkové skupiny z České Třebové a širšího okolí (od dětí předškolního věku až po seniory), přičemž největší podíl mají účastníci ve věku 6 až 15 let. DDM provozuje činnosti pravidelné, příležitostné, táborové, individuální, osvětové a spontánní. Pravidelná zájmová činnost probíhá formou zájmových útvarů (dále ZÚ) s různým zaměřením (sportovním, uměleckým, přírodovědným, technickým, estetickým, jazykovým, psychologickým, rukodělným) převážně v době od začátku října do konce května, v některých školách jsou kroužky zahájeny již v polovině září. Ke dni inspekční činnosti DDM nabízel 72 ZÚ s celkem 695 zapsanými účastníky. Mezi účastníky jsou dva cizinci a 13 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Od školního roku 2016/2017 byly nově nabídnuty aktivity pro seniory „Univerzita třetího věku“, se zvyšujícím se zájmem. V době inspekční činnosti bylo fyzicky přihlášeno 65 seniorů (86 přihlášek), bylo jim nabídnuto celkem 14 různých zájmových aktivit, z toho 11 se naplnilo.

Činnost DDM je realizována podle zpracovaného Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání (dále „ŠVP DDM“).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školské zařízení splňuje formální podmínky vzdělávání podle školského zákona. Údaje uvedené ve zřizovací listině DDM a v zápisu do rejstříku škol a školských zařízení odpovídaly skutečností zjištěným při inspekční činnosti.

Hlavní činnost DDM probíhá v udržované vile poblíž centra města. Prostory sloužící jako zázemí pro interní zaměstnance je stísněné, externí pedagogové nemají k dispozici žádné zázemí. Pro činnost ZÚ zde slouží několik dobře vybavených učeben, zánovní kuchyňka, keramická dílna, cvičební sálek. Pro některé další kroužky (sportovní, divadelní) jsou využívány další prostory ve školách měste a v širším okolí (Dlouhá Třebová, Rybník, Řetová, Třebovice, Brezová nad Svitavou). Činnosti jsou realizovány také v tělocvičně TJ Sokol a Malé scéně. V docházkové vzdálenosti od budovy DDM (přibližně 400 m) má své prostory volnočasový klub *Rébus*. Od minulé inspekční činnosti se výrazně zvýšil zájem účastníků o jeho činnosti, proto nyní funguje každý den v době od 15 h do 18 h. Podařilo se zlepšit jeho vybavení, zejména novým zařízením kuchyňky, v níž jsou realizovány různé, pro účastníky atraktivní, aktivity (výroba mýdla, sirupů, pečení kváskového chleba). Ve fázi přípravy je rekonstrukce půdních prostor a vybudování venkovní učebny na školní zahradě (projektový záměr přes MAS).

Pedagogický sbor je převážně stabilizovaný, vyjma ředitelky ho tvoří čtyři interní pedagogické pracovnice (z toho jedna na 0,5 úvazku). Všechny splňují požadavek odborné kvalifikace. V době inspekční činnosti v DDM dále působilo celkem 51 externích pedagogů volného času, z toho počtu sedm nebylo kvalifikovaných. V tomto školním roce se všichni nekvalifikovaní přihlásili do kurzu na doplnění vzdělání, který však zatím nebyl realizován z důvodu nízkého počtu zájemců. Několik dalších pracovníků spolupracuje na zajišťování chodu DDM na základě dohody o provedení práce.

Ředitelka vykonává svoji funkci již řadu let. Daří se jí naplňování koncepčních záměrů, které jsou zaměřeny na postupné zlepšování materiálních a prostorových podmínek, získávání kvalifikovaných externích pedagogů volného času, zkvalitňování nabídky zájmové činnosti podle aktuálních trendů a zapojování širokého spektra účastníků z města i okolí. Významně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP),

vypracovaný plán DVPP se daří naplňovat. Pedagogové se každoročně zúčastňují množství vzdělávacích akcí zaměřených na jejich odborný rozvoj, přičemž vzdělávacích akcí se podle zájmu zúčastňují i externisté. Pravidelné jsou porady s interními zaměstnanci svolávané dvakrát za měsíc, případně další podle potřeby. Jsou na nich řešeny organizační záležitosti (aktivity DDM, nabídka ZÚ a jejich vedení, účast na školení, zajištění zástupů). Kontakt s externími pedagogy zajišťují dvě interní pedagogické pracovnice (vedoucí oddělení), předávání informací probíhá převážně elektronickou formou případně osobně při návštěvě ZÚ. Kontrolní činnost vedení probíhá podle zpracovaného plánu. Ředitelka provádí úvodní kontrolu v říjnu, několikrát ročně sleduje počet odučených hodin externích pedagogů. Obě vedoucí oddělení pravidelně u vedoucích ZÚ hospitují.

Povinnou dokumentaci zpracovává ředitelka v souladu s požadavky školského zákona. Matrika je vedena v listinné i elektronické formě, v době inspekční činnosti obsahovala všechny požadované údaje. Elektronické přihlášky s dodatečnými podpisy účastníků či zákonných zástupců nezletilých byly vyplněny pečlivě, počty účastníků souhlasily s údaji v Denících ZÚ. Ředitelka vydala vnitřní řád, s jeho obsahem byli všichni účastníci zájmového vzdělávání seznámeni na úvodních schůzkách kroužků. Součástí tohoto dokumentu byly podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Kniha úrazů je vedena, záznamy v ní obsahovaly požadované údaje.

DDM hospodaří s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání a s finančními prostředky přijatými z rozpočtu zřizovatele na provozní náklady a z vlastních zdrojů (příspěvky účastníků, sponzorské dary, vstupné z akcí, poplatky za tábory, příjmy z doplňkové činnosti, grantové prostředky, příspěvek zřizovatele na aktivity DDM). Výše úplaty je v jednotlivých ZÚ rozdílná, a to z důvodu různé finanční náročnosti (pronájem prostor, materiální zabezpečení, mzdy vedoucích ZÚ), přičemž u dětí předškolního věku a dospělých je také zohledněn plat vedoucího.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona, je propojený s koncepčními záměry rozvoje DDM. Je srozumitelný, vytyčuje hlavní cíle jeho činnosti, např. akce pro veřejnost, příležitostné akce, zájmovou a prázdninovou činnost. Každoročně nabízí několik nových kroužků, v tomto školním roce přibyly dva (herní klub *Kamarád* a výtvarný kroužek *Arte*), další z nabídky se nenaplnily. Zaměření ZÚ odpovídá aktuálním trendům a požadavkům uchazečů o aktivní naplnění volného času.

Sledované činnosti byly zaměřené na účastníky všech věkových kategorií, přičemž převažovali žáci ze základních škol. Zapojovali se však také dospělí účastníci, včetně seniorů a také rodiče s dětmi. Při hodnocení průběhu vzdělávání byla sledována zájmová pravidelná činnost (Keramika, MasterChef, Minecraft, Compík, Počítačový kroužek, Letecký modelář, Malý vědec, Šijeme pro radost i pro užitek, Šikovné ruce, Výtvarný kroužek, kytara, flétna) a aktivity Univerzity třetího věku. Všechny zájmové útvary pracovaly v určených prostorách podle stanoveného rozvrhu. Náplň hodin vycházela ze stanovených plánů a navazovala na předcházející činnosti. Pedagogové, kteří vedli sledované hodiny, naplňovali zásady zájmového vzdělávání. Jejich snahou bylo rozvíjet talent a nadání účastníků s aktivním zapojením v dané činnosti a naplněním pocitu úspěšnosti. Vždy byla patrná pozitivní motivace s pochvalou a povzbuzováním, přičemž účastníci zpravidla reagovali spontánně. Měli dostatečný prostor k uplatňování vlastní představivosti a kreativity. Při práci otevřeně komunikovali, oceňovali zdařilá vystoupení

či práce svých kamarádů. Dokázali organizovat si práci a dokončit stanovené úkoly. Získávali znalosti a dovednosti v rozsahu vzdělávacího obsahu zájmového útvaru, konzultovali postup své práce s vedoucími. Výchovně vzdělávací proces byl zaměřen na individuální podporu a rozvoj každého účastníka podle jeho schopností, odpovídal zásadám rovného přístupu. V několika kroužcích byli zařazeni účastníci se speciálními vzdělávacími potřebami, někteří pracovali s pomocí vedoucích, případně rodinných příslušníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání sledují a vyhodnocují vedoucí kroužků průběžně po celou dobu docházky účastníků do ZÚ, průběžně jim poskytují zpětnou vazbu. Hodnocení účastníků při sledovaných činnostech mělo vždy motivační roli, příznivě ovlivňovalo rozvoj zdravého sebevědomí. Bylo zaměřeno především na ovládání základních komunikačních prostředků, na projevy samostatného myšlení a tvořivosti, na využívání získaných vědomostí a dovedností a na ovládání způsobů samostatné práce. DDM pravidelně vyhodnocuje svoji činnost, výsledky každoročně zveřejňuje ve výroční zprávě, která podporuje prezentaci zařízení.

DDM nabízí široké možnosti účelného smysluplného využití volného času dětí, žáků a dospělých ve městě a širším okolí. Ve školním roce 2016/2017 v něm pracovalo celkem 85 ZÚ v pravidelné zájmové činnosti. Do jednotlivých kroužků bylo zapsáno celkem 753 účastníků, z toho počtu sedm dětí, 704 žáků a 42 ostatních. Největší počet zájmových aktivit byl v oblasti výtvarných a sportovních činností (21 ZÚ v každé oblasti). Největší počet účastníků byl zapsán do sportovních kroužků (245). DDM významnou měrou realizoval také příležitostnou činnost, proběhlo 162 akcí, kterých se zúčastnilo 20 826 účastníků. Mezi nejzdařilejší akce patřily mimo jiné bazary dětského oblečení (účast 610 osob).

Zájem nejen účastníků, ale i veřejnosti je o pořádané kurzy, které DDM realizuje na základě akreditace získané od MŠMT. K jejich atraktivitě významně přispívají vlastní netradiční náměty vedoucích ZÚ (malování na deštníky, fusing, exploding box). V posledních dvou letech výrazně rozšířil svoji činnost volnočasový klub Rébus. Pořádá řadu akcí pro účastníky - workshopy, sportovní odpoledne, nocování v klubu a další.

DDM se aktivně zapojuje do života města. Ve spolupráci s Kulturním centrem Česká Třebová proběhl Dětský filmový festival, který trval pět dní (s účastí 1625 diváků). Uskutečnila se představení divadelního kroužku, který připravil vystoupení pro veřejnost a školy. Se svým programem navštívil polské partnerské město Olava. DDM se každoročně aktivně účastní Týdne sportu ve městě, organizuje okresní kola olympiád (vloni zeměpisná) a Středoškolské odborné činnosti. Mezi další hojně navštěvované akce patří Mikulášská nadílka (481 účastníků) a Karneval pro děti (222 účastníků).

Formou výstav (velikonoční, vánoční) probíhá osvětová a informační činnost. V tomto školním roce již DDM uskutečnil řadu akcí, např. Světový den první pomoci, sportovní dny, bazar dětských věcí, program „Prevence kriminality“, na který získal grant od ministerstva vnitra. Program byl zaměřen zejména na klienty o. s. Naděje Česká Třebová, kteří mají sociální problémy.

Široká je nabídka činnosti o hlavních prázdninách (Karaoke, Nocování v Rébusu, Nevolnictví na hradě Lukov, Keramicko-relaxační víkend, Balónková párty, Sportovní odpoledne, Honba za Pokémony, Piknik v Javorce, Bye-bye holidays). Velkému zájmu se těší příměstské tábory. Ve školním roce 2016/2017 jich bylo nabídnuto celkem sedm a všechny byly naplněny. Zúčastnilo se jich 237 účastníků. O hlavních prázdninách 2016/2017 poprvé z důvodu malého zájmu nebyly naplněny pobytové tábory. Příčinu vidí ředitelka v nabídce těchto táborů i jinými místními zájmovými organizacemi.

DDM se zapojil do programu EU pro neformální výchovu a vzdělávání *Erasmus+*. Již několik let využívá Evropskou dobrovolnou službu. Školské zařízení pronajímá svoje prostory veřejnosti (počítačová učebna), nabízí akce na klíč, výukové programy. Byla mu udělena akreditace MŠMT na několik vzdělávacích programů.

Propagace činnosti DDM je široká, probíhá formou zveřejňování aktivit ve vývěsních skříňkách ve městě, informacemi v *Českořebovském zpravodaji* a *Orlickém deníku*, kabelové televizi OIK, dále také prostřednictvím webových stránek vlastních i městského úřadu. Velké akce jsou propagovány na plakátových plochách ve městě, na facebooku, osvědčily se letáčky do škol.

Školské zařízení spolupracuje s řadou partnerů. Na velmi dobré úrovni je zejména spolupráce se školami ve městě i okolí. Výrazně vstřícný je přístup zřizovatele.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Došlo k dalšímu zlepšení materiálně technického zázemí školského zařízení,
- nabídka zájmové činnosti pro seniory (Univerzita třetího věku),
- rozšíření aktivit volnočasového klubu.

Silné stránky

- Pestrá nabídka zájmové činnosti pro široké spektrum účastníků,
- inovace zájmových útvarů podle aktuálních trendů,
- zapojení žáků škol v širším okolí města,
- podchycení seniorů zajímavou nabídkou sportovních a vzdělávacích aktivit,
- provádění akreditovaných vzdělávacích programů,
- prázdninová činnost volnočasového klubu,
- různorodá příležitostná činnost s velkým počtem účastníků,
- aktivní spolupráce se zřizovatelem a školami,
- mezinárodní spolupráce s partnerským městem.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Doplnění chybějící kvalifikace externích pedagogů volného času,
- zlepšení zázemí pro pedagogické pracovníky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zatraktivnění nabídky pobytových táborů,
- širší využití zahrady s možností vybudování venkovní učebny.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 15 dnů přijmout opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká opatření byla přijata.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 25. 2. 2011
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 82769/2010/OŠKT, ze dne 29. 11. 2010, s účinností od 1. 1. 2011
3. Jmenování do funkce ředitelky DDM ze dne 8. 12. 2003, s účinností od 15. 12. 2003
4. Potvrzení pracovního poměru ředitelky DDM na dobu určitou ze dne 21. 9. 2015
5. Vnitřní řád DDM, čj. DDM/16/2017/3, s účinností od 1. 1. 2017
6. Školní vzdělávací program ze dne 31. 8. 2015
7. Výroční zpráva o činnosti DDM za školní rok 2016/2017
8. Plán činnosti na školní rok 2017/2018
9. Rozvrh kroužků, školní rok 2017/2018
10. Deníky zájmových útvarů, školní rok 2017/2018
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na rok 2017
12. Přihlášky do zájmových útvarů, školní rok 2017/2018
13. Personální dokumentace, školní rok 2017/2018
14. Zápisy z porad, školní roky 2016/2017, 2017/2018
15. Minimální preventivní program s účinností od 1. 11. 2017
16. Kniha úrazů vedená ode dne 1. 11. 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka

PaedDr. Marta Hunalová v. r.

Mgr. Petra Holánková, školní inspektorka

Mgr. Petra Holánková v. r.

Mgr. Klára Jelinková, odborník – zájmové vzdělávání

Mgr. Klára Jelinková v. r.

V Pardubicích dne 24. 11. 2017

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Endyšová, DiS., ředitelka školského zařízení

Mgr. Jana Endyšová v. r.

V České Třebové 30. 11. 2017